

10. Niemtseva N. Humanistychnyi pidkhdid do vykhovnoho protsesu ta aspekty vykhovnoi systemy VNZ / N. Niemtseva // Zbirnyk naukovykh prats. Vypusk 2. – 2015. – S. 290 – 296.
11. Pashchenko D.I. Formuvannia hotovnosti maibutnykh uchyteliv pochatkovykh klasiv do humanistychnoho vykhovannia uchniv [Tekst]: avtoref. dys. ... na zdobuttia naukovooho stupenia doktora pedahohichnykh nauk (13.00.04) / Dmytro Ivanovych Pashchenko. K., 2006. – 37 s.
12. Tkachenko N. Problemy humanizatsii vyshchoi osvity / N. Tkachenko // Vyshcha shkola. – 2012. – № 6. – S. 51–56.

Белоконь Галина. ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ПРОБЛЕМЫ ГУМАНИЗАЦИИ ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА. В решении современных задач духовно-интеллектуального возрождения общественной жизни народа гуманизация воспитательного процесса занимает ведущее место.

В статье рассматриваются теоретические основы проблемы гуманизации воспитательного процесса в научном наследии педагогов, психологов, философов современности как условия гармоничного развития студенческой молодежи.

Цель – обобщение теоретических основ проблемы гуманизации воспитательного процесса в научном наследии ученых как условия гармоничного развития студенческой молодежи. Для реализации цели были поставлены задачи: рассмотреть теоретические основы и проанализировать научный потенциал ученых по вопросам гуманизации воспитательного процесса в высших учебных заведениях конца XX – начала XXI века.

Понятие «гуманизация воспитательного процесса», мы воспринимаем как концепцию, основу которой составляет идея построения педагогической системы на принципах гуманизма; очеловечивания воспитательных отношений между воспитателем и воспитанником, признавая его личность, права и свободы, развитие способностей, индивидуальность.

Гуманизация воспитательного процесса, как неотъемлемая составляющая демократизации общества, является своеобразным процессом создания необходимых условий для гармоничного развития личности, а также формирования ценностных ориентаций.

Ключевые слова: воспитание, высшее образование, гуманизм, гуманистическое воспитание, гуманизация образования, гуманизация воспитательного процесса, гуманистические ценности, студенческая молодежь.

Belokon' Galina. THEORETICAL FOUNDATIONS OF THE PROBLEM OF THE HUMANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS. In addressing the challenges of modern spiritual and intellectual revival of social life of the people of the educational process humanization forefront.

In the article the problem of theoretical principles of humanization of the educational process in the scientific works of teachers, psychologists, philosophers of our time as a condition for the harmonious development of students.

The goal – a synthesis of theoretical principles problems humanization of the educational process in the scientific works of scientists as a condition for the harmonious development of students. To realize the goal was given the task: to highlight the theoretical basis and analyze scientific achievements of scientists on the humanization of the educational process in higher education late XX – early XXI century.

The term «humanization of the educational process», we perceive as a concept which was based on the idea of building a teaching system based on the principles of humanism; humanization of educational relationship between teacher and pupil, recognizing its identity, rights and freedoms, the development of skills, personality.

Humanization of educational process as an integral part of democratic society, is a kind of process of creating the necessary conditions for the harmonious development of personality and formation of values.

Key words: education, higher education, humanism, humanist education, humanization of education, humanization of the educational process, humanistic values, student youth.

Стаття надійшла до редколегії 10.06.2017 р.

УДК 373.21.017.92:78

Георгій Гац, Любов Добринюк

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки (Луцьк)

МУЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ ЧИННИК ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

У статті розкрито проблему формування всебічно розвиненої особистості засобами музичного мистецтва. На основі нормативних документів визначено, що ставленню дітей до музики приділяється особлива увага. Розглянуто вплив музики на роботу півкуль головного мозку, на логіко-математичний та мовленнєвий розвиток, її значення для малювання та письма. Проаналізовано роботи науковців та видатних педагогів. Окреслено концепції музичного виховання у світовій педагогіці, а саме – Марії Монтесорі, Карла

Орфа, Еміля Жак-Далькроза та Сінті Судзукі. Доведено, що наявність музики у навчально-виховному процесі відкриває можливості для гармонійного розвитку дітей дошкільного віку.

Ключові слова: *музика, музичне мистецтво, музичне виховання, всебічно розвинена особистість, емоційний вплив, розвиток дітей, музичні вправи та ігри, дошкільний вік.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. На сучасному етапі розвитку дошкільної освіти використання музичного мистецтва у ДНЗ потребує вагомих змін. Суспільство вимагає від дошкільної освіти формування творчої особистості, здатної самостійно мислити й приймати нестандартні рішення. Особистісна педагогіка переконує нас не позбавляти дітей емоційного благополуччя дитинства та її індивідуальної особистості.

Наслідком падіння позиції музики як духовної цінності є відсутність музично-естетичних знань, застарілі форми і методи музичного виховання, ускладнення музичного мислення. Усе це привело нас до розгляду проблеми формування всебічно розвиненої особистості засобами музичного мистецтва.

Музика – це вид мистецтва, що має великий вплив на сферу почуттів та переживань. Дитячий вік – надзвичайно сприятливий для емоційного впливу. Через те так вільно музика може вести за собою чутливі дитячі душі, і водночас може відігравати велику роль у розвитку дітей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема впливу музики на формування духовної культури особистості розглядалась у психолого-педагогічних дослідженнях Л. Виготського, А. Готедінера, Б. Теплова. В. Бехтерев підкреслював важливість музичного виховання з раннього дитинства, з метою формування гармонійно розвиненої особистості.

В роботах В. Шацької, Д. Кабалевського, Н. Ветлугіної, А. Канеман, А. Хрипкової музика розглядається як механізм зв'язку моральних та естетичних впливів. Про актуальність даної теми свідчить значна кількість дисертаційних досліджень (О. Аліксійчук, Л. Москальова, О. Сапожник, Т. Потапчук, В. Салко та ін.), де розглядаються особливості навчання та виховання дітей за допомогою музичного мистецтва.

У сучасних нормативних документах, а саме в Законі України «Про дошкільну освіту», «Державній базовій програмі розвитку дитини дошкільного віку», «Концепції розвитку дошкільної освіти» визначено, що загальною метою виховання дітей дошкільного віку є всебічний розвиток дитини. Тому у програмі дошкільного виховання «Базовий компонент дошкільної освіти», у змістовній лінії «Світ мистецтва» вагоме місце посідає ставлення дітей до реального світу та музики [6, с. 24]. Розвиток дошкільника, становлення його як особистості – неабияка проблема для дошкільної освіти. Одним із шляхів реалізації цієї мети є залучення дітей у процес музичного виховання, яке справляє великий вплив на розвиток дитини завдяки інтеграції складових виховання.

Мета статті – визначити вплив музичного виховання на гармонійний розвиток дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Серед багатьох видів мистецтва музика посідає особливе місце в усій системі формування всебічно та гармонійно розвиненої особистості. Доведено, що музика впливає на інтелект дитини, на фізіологічні процеси і здатна прискорити чи уповільнити темп дихання, серцебиття, заспокоїти або розхвилювати дитину.

В наш час, дитячі садки приділяють більше уваги підготовці дітей до школи. Актуальними стали інтерактивні методи навчання – раннє читання, вивчення іноземної мови, розв'язання логічних завдань, знайомство з комп'ютером [6, с. 23]. Ознайомлення дітей з мистецтвом відійшло на другий план.

Кожен сучасний педагог знає, що музика впливає на музично-естетичну сферу, та про роль музики у психічному й інтелектуальному розвитку дитини навряд чи почуєш. Музика – це феноменальне явище, яке дає педагогам великі можливості для того, щоб навчати дітей основ наук. Встановлено: ритм і висота музичного звуку впливають на роботу лівої півкулі, а тембр і мелодія – на роботу правої.

У дітей права півкуля мозку розвивається швидше, ніж ліва, тому більше впливає на розвиток психічних процесів. Система дошкільного навчання не завжди враховує ці

особливості і орієнтована на сприйняття лівою півкулею, що призводить до надмірного стимулювання її функцій, які дітям ще не властиві, й водночас гальмуються функції правої півкулі [4, с. 4].

Проте цю проблему можна вирішити використовуючи музику в різноманітній діяльності дітей дошкільного віку, адже музичний фон, музичні ігри та вправи стимулюють роботу обох півкуль головного мозку водночас.

Музика відіграє вагоме значення у життєдіяльності дітей (див. табл. 1).

Таблиця 1.

Музика в життєдіяльності дітей

Значення музики	Вид розвитку
Завдяки музичним вправам, які супроводжують засвоєння елементарних логіко-математичних уявлень, дитина може не тільки побачити, а й почути, «відчути на дотик» кількість, встановити взаємозв'язок, як від збільшення виконавців зростає насиченість звучання, або навпаки, вправлятися в орієнтуванні у часовому ряді – «після», «перед», «між».	Логіко-математичний розвиток
На заняттях з розвитку мовлення музичні вправи та ігри допомагають краще зрозуміти різницю між голосними та приголосними звуками, твердими і м'якими приголосними, ритміку вірша, полегшити й урізноманітнити процес навчання читання.	Мовленнєвий розвиток
Музичні фрагменти, супроводжуючи процес образотворчої діяльності дітей, стають відправною точкою для фантазії, для пробудження переживань і думки, поживають візуальні образи. Правильно підібрана музика допоможе сконцентрувати увагу дітей, налаштувати на роботу над малюнком. Музика здатна бути регулятором рухової діяльності руки, тому ритмічні музичні твори допомагають дитині наносити однакові зображення через рівні відстані. Супровід музики з різним ритмом під час заняття, дає змогу уповільнити рух руки у квапливих дітей, і навпаки, пришвидшити його у повільній	Малювання і письмо

Слід зазначити, що музичний матеріал повинен логічно вписуватись в процес навчання. Музичні ігри та вправи слід впроваджувати послідовно, спираючись на набуті навички дітей. Музичні методи потрібно використовувати протягом заняття своєчасно, враховуючи періоди найбільшої уваги у дітей і періоди її спаду. Кількість супровідного музичного матеріалу на занятті має бути оптимальною.

Музика є потужним засобом виховання та розвитку дітей. «Велич мистецтва, мабуть, найяскравіше виявляється в музиці», - писав Й. В. Гете. Те, що музика допомагає розвиватись і розвивати в собі людину, особистість, не потребує особливих доказів, про це переконливо свідчать праці видатних педагогів і музикантів [1, с. 55].

У світовій педагогіці є декілька відомих концепцій музичного виховання дітей, які можуть стати основою для розробки різних програм і методик. Те, як легко і невимушено заохотити дітей до знайомства зі світом музики, вперше було описано у педагогічній системі Марії Монтесорі (див. табл. 2).

На думку марії Монтесорі, онією з обов'язкових складових цілісного гармонійного розвитку дітей є музичне виховання. Воно відповідає загальним принципам її педагогічної системи (свобода вибору, контроль помилок, різновікові групи, самостійність дій дітей, відсутність мотиву змагання та ін.). Для виконання завдань музичного виховання педагогіка музичного виховання Марії Монтесорі пропонує спеціальні розвивальні заняття, а також різноманітні музичні матеріали, які інтегровані в середовище і завжди доступні дітям.

Метод музичного виховання Марії Монтесорі складається з:

- «уроки тиші»;
- розвиток відчуття ритму;
- розвиток слуху за допомогою дидактичних сенсорних Монтесорі-матеріалів;
- створення музики і гра на музичних інструментах;
- вокальний розвиток;
- вивчення нотної грамоти [3, с. 4].

Таблиця 2.

Концепції музичного виховання у педагогічній системі

Особливості музичного виховання	Автор
<p>Метод музичного виховання Марії Монтессорі якісно відрізняється від традиційного і є самонавчанням дітей музики. Завданням музичного виховання є, з одного боку, забезпеченням умов для різнобічного пізнання дітьми світу звуків, а з іншого – реалізація природної дитячої потреби у творчості. Марія Монтессорі вважала, що музичне виховання має бути ретельним та методичним і не повинне обмежуватися розвитком музичного слуху та ритму, пасивним слуханням, співом або навчанням гри на інструменті. Потрібно створювати умови, за яких діти у ДНЗ мали б змогу створювати музику в процесі музикування, адже потреба у творчості наявна у самій природі дітей, у їхньому прагненні імпровізувати.</p>	<p>Марія Монтессорі</p>
<p>Орфівська концепція музичного виховання має назву «Елементарне музикування», де «елементарне» означає первинне (просте, доступне). Під «музикуванням» К. Орф розумів глибокий зв'язок музики, рухів та мовлення, цей зв'язок є природним. Таким чином: об'єднання музики, слова і рухів створює сутність занять за принципами К. Орфа. Задумане ним навчання дітей імпровізаційному музикуванню – це особистісно орієнтований підхід до організації навчально-виховного процесу, спрямоване на розвиток пізнавальної активності кожної дитини. Діти мають можливість на кожному занятті виявити своє внутрішнє Я, не підкорюючись загальноприйнятим «шаблонам», створювати та втілювати художні образи, постійно граючись.</p>	<p>Карл Орф</p>
<p>Свою систему музично-ритмічного виховання Еміль Жак-Далькроз створив, враховуючи потребу дітей у русі. Він помітив, що рухаючись разом з музикою і правильно реагуючи на її ритм, діти, натхненні радістю від відчуття фізичної розкутості і свободи, отримують естетичне задоволення, активно відпочивають, розвивають свої психомоторні здібності. Уже з перших занять за системою музично-ритмічного виховання Еміля Жак-Далькроза діти легко осягають, що таке ритмічна пульсація, темп, акценти, динаміка, музичне фразування, оскільки пов'язують свої слухові уявлення із конкретним рухом.</p>	<p>Еміль Жак-Далькроз</p>
<p>За методикою музичної освіти дітей – «Виховання талантів», музичну освіту варто починати з раннього віку. «Виховання талантів» - це не тільки методика викладання гри на музичному інструменті, а й ціла філософія, що включає в себе погляди на виховання і розвиток дитини. Професор Судзукі особливу увагу звертав на виховання духовності та високоморальності у дітей. Тому у своїй педагогічній діяльності Сініті Судзукі керувався кредом: «Спочатку – характер, а потім – здібності». Він мріяв зростити добрих громадян своєї країни, з найвищими моральними якостями.</p>	<p>Сініті Судзукі</p>

Не менш поширеною є концепція музичного виховання Карла Орфа, відомого німецького композитора (див. табл. 2). К. Орф розробив систему дитячого музичного виховання, максимально наближену до можливостей та інтересів звичайної дитини. Її ключові позиції актуальні сьогодні, це:

- ставлення до дитини як до самостійної особистості, поважати її та приймати будь-які її індивідуальні вияви;
- створення на занятті атмосфери гри; дотримання принципу «Для дитини, а не над нею» [9, с. 22].

Елементарне музикування з інструментами К. Орфа як одна з найцікавіших форм музичної діяльності дошкільників практикується в ДНЗ. Захоплення дітей таким музикуванням, їх бажання грати та співати є настільки сильним, що вони не помічають тієї навчальної роботи, яка проводиться з ними в процесі музикування.

Система музичного виховання швейцарського педагога та композитора Еміля Жак-Далькроза спрямована на розвиток у дітей відчуття ритму та моторних здібностей (див. табл. 2.).

На думку Еміля Жак-Далькроза, музично-ритмічне виховання дає змогу:

- виховувати в дітях творчих, фізично і емоційно сильних особистостей;

- розвивати у дітей внутрішньо-чуттєвий світ;
- формувати їхні морально-ціннісні переживання;
- спонукати їх до вктивної пізнавальної діяльності;
- закладати в дітях основу їхньої життєвої сили [2, с. 7].

На заняттях з дітьми дошкільного віку особливо цінним є руховий аспект навчання. За допомогою рухів діти удосконалюють моторику свого тіла, покращують власну координацію у просторі.

Гра на дитячих інструментах – це важлива складова музичного виховання дітей. Цей вид роботи дозволяє дитині відчувати себе суб'єктом музичної творчості. Тому важливо долучати дітей до гри на інструментах якомога раніше. Сініті Судзукі був першим, хто припустив, що діти 3-4 років можуть вільно володіти музичним інструментом. За умови правильного підходу кожна дитина може навчитися розуміти музику і виконувати музичні твори [10, с. 24].

Висновок із цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Аналіз наукових досліджень та досвід видатних педагогів свідчать, що любов до музики, прищеплена в дитинстві, може стати основою подальших досягнень та успіхів дитини. Включення музики в навчально-виховний процес ДНЗ відкриває широкий шлях до інтенсивного розвитку сенсорних здібностей, чуттєвого сприйняття, створює надійну основу для становлення й подальшого розвитку всіх пізнавальних процесів, вдалого поєднання в них емоційного і раціонального, може стати частиною духовного життя людини у майбутньому.

Процес гармонійного розвитку дітей обов'язково повинен включати музичний елемент, оскільки кожна мить дітей оточує різноманітний світ звуків, а найкращим провідником у цей світ для них є музика.

Успішність освітнього простору залежить від ступеня реалізації програм, які покращують види дитячої діяльності, педагогічні впливи, які гармонізують розвиток дітей. Тому музичне виховання потребує подальшого розгляду та дослідження, оскільки музика є одним із сильних засобів впливу, і має високий потенціал у розвитку психічних функцій та інтелектуальних здібностей дітей дошкільного віку. Наука рухається уперед, тому дошкільна освіта потребує нових підходів до ролі музики в житті дитини та розробку методик її інтегрування в освітній процес.

Джерела та література

1. Верстюк А. Музика – помічник у вихованні дітей / А. Верстюк // Обдарована дитина. – 2009. – 4. – С. 55-66.
2. Завалко К. Музично-ритмічне виховання за системою Емілія Жак-Далькроза / К. Завалко // Музичний керівник. – 2012. – 11. – С. 4-9.
3. Завалко К. Особливості музичного виховання у педагогічній системі Марії Монтесорі / К. Завалко // Музичний керівник. – 2012. – 11. – С. 4-9.
4. Нечай С. Музика для інтелекту / С. Нечай // Дошкільне виховання. – 2010. – 4. – С. 4-8.
5. Нечай С. Музика розвиває інтелект / С. Нечай // Дошкільне виховання. – 2007. – 11. – С. 24-27.
6. Олійник О. Г. Виховання естетичного почуття у дітей дошкільного віку / О. Г. Олійник // Дошкільний навчальний заклад. – 2008. – 6. – С.23-35.
7. Побережна Г. І. Загальна теорія музики / Г. І. Побережна, Т. В. Щериця. – К.: Вища школа, 2004. – 303 с.
8. Побережная Г. И. Музыка в детской душе / Галина Ионовна Побережная. – Київ: Українське агенство інформації та друку "Рада", 2007. – 80 с.
9. Тимошук С. В. Розвиток творчості дитини засобами музичної діяльності: за принципами концепції музичного виховання К. Орфа / С. В. Тимошук // Обдарована дитина. – 2013. – 5. – С. 22-34.
10. Трофімченко І. Як навчати музики найменших: за методикою «Виховання талантів» Сініті Судзукі. / І. Трофімченко // Дошкільне виховання. – 2010. – 2. – С. 24-26.
11. Чулкова Н. Всесвіт музичних звуків / Н. Чулкова // Палітра педагога. – 2008. – 1. – С. 29-31.
12. Шуть М. Розвиток креативності дітей на музичних заняттях / М. Шуть // Музичний керівник. – 2013. – 8. – С. 4-13.

Referens

1. Verstyuk A. Muzyka – pomichnyk u vykhovanni ditey / A. Verstyuk // Obdarovana dytyna. – 2009. – 4. – S. 55-66.
2. Zavalko K. Muzychno-rytmichne vykhovannya za systemoyu Emilya Zhak-Dal' kroza / K. Zavalko // Muzychnyyu kerivnyk. – 2012. – 11. – S. 4-9.

3. Zavalko K. Osoblyvosti muzychnoho vykhovannya u pedahohichni systemi Mariyi Montessori / K. Zavalko // Muzychnyy kerivnyk. – 2012. – 11. – S. 4-9.
4. Nechay S. Muzyka dlya intelektu / S. Nechay // Doshkil' ne vykhovannya. – 2010. – 4. – S. 4-8.
5. Nechay S. Muzyka rozvyvaye intelekt / S. Nechay // Doshkil' ne vykhovannya. – 2007. – 11. – S. 24-27.
6. Oliynyk O. H. Vykhovannya estetychnoho pochuttya u ditey doshkil' noho viku / O. H. Oliynyk // Doshkil' nyy navchal' nyy zaklad. – 2008. – 6. – S.23-35.
7. Poberezhna H. I. Zahal' na teoriya muzyky / H. I. Poberezhna, T. V. Shcherytsya. – K.: Vyshcha shkola, 2004. – 303 s.
8. Poberezhnaya H. Y. Muzyka v det'skoy dushe / Halyna Yonovna Poberezhnaya. – K: Ukrayins' ke ahenstvo informatsiyi ta druku "Rada", 2007. – 80 s.
9. Tymoshchuk S. V. Rozvytok tvorchosti dytyny zasobamy muzychnoyi diyal' nosti: za pryntsypany kontseptsiyi muzychnoho vykhovannya K. Orfa / S. V. Tymoshchuk // Obdarovana dytyna. – 2013. – 5. – S. 22-34.
10. Trofimchenko I. Yak navchaty muzyky naymenshykh: za metodykoju «Vykhovannya talantiv» Siniti Sudzuki. / I. Trofimchenko // Doshkil' ne vykhovannya. – 2010. – 2. – S. 24-26.
11. Chulkova N. Vsesvit muzychnykh zvukiv / N. Chulkova // Palitra pedahoha. – 2008. – 1. – S. 29-31.
12. Shut' M. Rozvytok kreatyvnosti ditey na muzychnykh zanyattyakh / M. Shut' // Muzychnyy kerivnyk. – 2013. – 8. – S. 4-13.

Гац Георгий, Добрынюк Любовь. МУЗЫКАЛЬНОЕ ВОСПИТАНИЕ КАК НЕОТЪЕМЛЕМЫЙ ФАКТОР ГАРМОНИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА. В статье раскрыто проблему формирования всесторонне развитой личности средствами музыкального искусства. На основе нормативных документов определено, что отношению детей к музыке уделяется особое внимание. Рассмотрено влияние музыки на работу полушарий головного мозга, на логико-математическое и речевое развитие, ее значение для рисования и письма. Проанализированы работы ученых и выдающихся педагогов. Определены концепции музыкального воспитания в мировой педагогике, а именно - Марии Монтессори, Карла Орфа, Эмиля Жак-Далькроза и Синити Судзуки. Доказано, что наличие музыки в учебно-воспитательном процессе открывает возможности для гармоничного развития детей дошкольного возраста.

Ключевые слова: музыка, музыкальное искусство, музыкальное воспитание, всесторонне развитая личность, эмоциональное воздействие, развитие детей, музыкальные упражнения и игры, дошкольный возраст.

Gats Georgiy, Dobrinyuk Liubov. MUSICAL EDUCATION AS AN ESSENTIAL FACTOR IN THE HARMONIOUS DEVELOPMENT OF PRESCHOOL CHILDREN. In the article the problem of forming a fully developed personality means music. On the basis of regulations determined that the ratio of children to music special attention. The influence of music on the work of the cerebral hemispheres, the logical-mathematical and verbal development, its importance for drawing and writing. The analysis of psychological studies of outstanding teachers. Outlined the concept of music education pedagogy in the world - namely, Maria Montessori, Carl Orff, Emile Jacques-Dalcroze and Suzuki Siniti. It has been proved that the presence of music in the educational process opens opportunities for the harmonious development of preschool children.

Keywords: music, musical art, music education, fully developed personality and emotional impact child development, musical activities and games, preschool age.

Стаття надійшла до редколегії 10.06.2017 р.

УДК 37 (09) (477)

Юлія Клименко

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини (Умань)

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ЕСПЕРАНТИСТІВ: ДО ІСТОРІЇ ПИТАННЯ

У статті висвітлено історію становлення, розвитку та методичне забезпечення просвітницької діяльності вітчизняних есперантистів у кінці XIX – 30-х роках XX століття. Есперанто – міжнародна мова, створена польським лікарем і поліглотом Людовиком Лазарем Заменгофом в 1887 р. на основі поширених європейських мов, інтернаціональної лексики. Вживається есперанто в міжнародному спілкуванні, має на меті створення прямих і рівних можливостей для кожної людини в міжнародних відносинах.

Есперанто – це одна з умов духовного єднання людства, спосіб професійної консолідації учених світу. Його унікальна функція полягає в забезпеченні оптимального поєднання інтернаціональних і національних тенденцій і процесів розвитку культур народів і націй.